МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія аеронавігація

ТЕКСТ ЛЕКЦІЇ

навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності (основи авіації МВС України)»
обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Аеронавігація

за темою № 1 - Структура МВС України

Харків 2021

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 23.09.2021 № 8

СХВАЛЕНО
Методичною радою
Кременчуцького льотного коледжу
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 22.09.2021 № 2

ПОГОДЖЕНО
Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з технічних дисциплін
Протокол від 22.09.2021 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії аеронавігації, протокол від 10.09.2021 № 2

Розробник:
1. викладач циклової комісії аеронавігації Ножнова М.О.
2. викладач циклової комісії технічного обслуговування авіаційної техніки, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Дєрябіна І.О.

Рецензенти:

1. професор кафедри аеронавігаційних систем навчально-наукового інституту Аеронавігації, електроніки та телекомунікації Національного авіаційного університету, доктор технічних наук, доцент Шмельова Т.Ф.
2. викладач циклової комісії аеронавігації Кременчуцького льотного коледжу Харківського університету внутрішніх справ, викладач-методист, к.т.н., с.н.с Тягній В.Г.

План лекції:

1. Структура МВС України.
2. Реформа органів ВС 2015.
3. Основні завдання МВС України.

Рекомендована література:

Основна

1. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. Режим доступу: https://mvs.gov.ua/ua/main/

Текст лекції

1. Структура МВС України

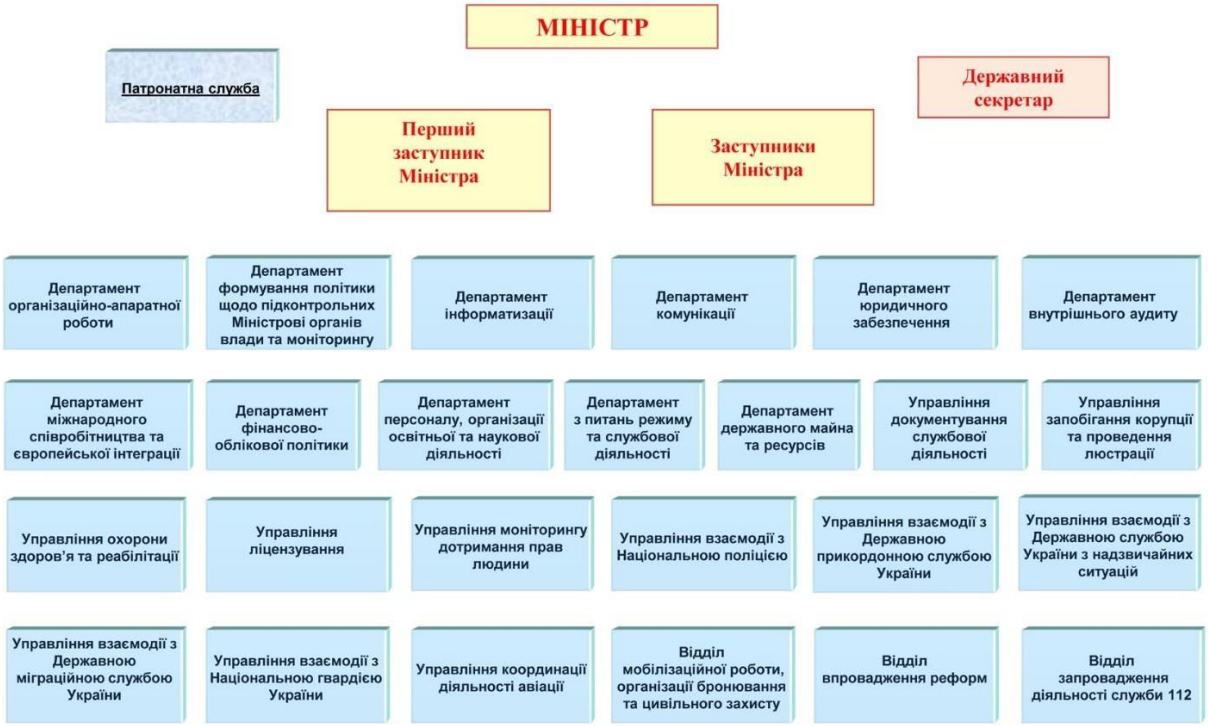
Міністерство внутрішніх справ України (МВС України) — центральний орган виконавчої влади України, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України

МВС України є головним (провідним) органом у системі центральних органів виконавчої влади з питань формування і реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, ведення боротьби зі злочинністю, охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, безпеки дорожнього руху, охорони та оборони особливо важливих державних об’єктів.

Історія української поліції

- Генеральне секретарство (міністерство) внутрішніх справ УНР
- Народний секретаріат у внутрішніх справах УНР Рад (30 грудня 1917 – квітень 1918)
- Народний комісаріат внутрішніх справ Української СРР (1919—1923) – державний виконавчий орган незалежної Української СРР.
- Народний комісаріат внутрішніх справ Української СРР (1923—1930) – державний виконавчий орган Української СРР у складі СРСР.
- Народний комісаріат внутрішніх справ Української СРР (Української РСР)(1934-1946) – державний виконавчий орган Української СРР (Української РСР) у складі СРСР, що підпорядковувалася НКВС СРСР.
- Міністерство внутрішніх справ Української РСР як частина Міністерства внутрішніх справ СРСР (1946-1991).

Структура апарату Міністерства внутрішніх справ України

До системи органів та установ внутрішніх справ входять:

- Міністерство внутрішніх справ України
  - Національна поліція України

	Структура Національної поліції спрямована на збільшення прозорості та ефективності. Завдяки щорічним детальним звітам, новинам і пізнавальним статтям, кожен українець має змогу особисто впевнитись у кращій роботі структури. Можливо серед вакансій у підрозділах Національної поліції, ви зможете знайти посаду, що притаманна вашому серцю, де ви зможете також приєднатися до будівництва і захисту сильної незалежної України.

  - Державна прикордонна служба України

	Контроль і оборона кордонів нашої країни – відповідальна і престижна робота, яку щодня виконує Державна прикордонна служба України. І за посиланням нижче ви зможете ознайомитись з особливостями і результатами її діяльності. Заради більшої відкритості, відомство постійно оновлює свої сервіси з надання потрібної громадянам інформації. Серед них – онлайн трансляція пунктів прикордонних пропусків, пояснення сучасних

	нормативно-правових актів, надання прозорих звітів, в тому числі і фінансових.

- Державна служба України з надзвичайних ситуацій

	Для захисту здоров'я і життя громадян, Державна служба України з надзвичайних ситуацій постійно модернізується відповідно до сучасних стандартів. Використовуючи прогресивне обладнання, служба постійно проводить збір і аналіз даних про надзвичайні ситуації, що виникають по всій Україні. Залучайтесь до команди рятівників, розповсюджуйте інформацію про потенційні небезпеки, перевіряючи данні з надійних джерел ДСНС.

- Державна міграційна служба України

	Державна міграційна служба створює всі умови, аби кордони нашої країни були відкриті як зсередини, так і ззовні. Оновлення сервісів на сучасний лад, оптимізація і пришвидшення роботи виконання послуг, має сильний позитивний вплив на міграційні процеси. Сьогодні ви вже можете оформити: • біометричні документи; • паспорт-карткуID; • статус біженця; • дозвіл на перебування в Україні для іноземців. Завдяки сервісу «Електронна черга», вам більше не доведеться гаяти час на очікування черги. Не менш важлива відкрита політика МВС, що регулярно публікує звіти про роботу, важливі для громадян і іноземців новини, та створює зручні сервіси для покращення якості надання послуг.

- Національна гвардія України

	Враховуючи сучасну неспокійну ситуацію в Україні, сьогодні суспільство як ніколи потребує сильних захисників не тільки кордонів, а і внутрішнього ладу в країні, конституційного ладу, прав і свобод. І саме Національна гвардія формує цю захисну структуру. Окрім захисту, Національна гвардія є активним учасником у боротьбі з корупцією. Вона очолює велику кількість ініціатив по очищенню влади від корумпованих та кримінальних елементів. Важливими кроками є прозорі звітності, підтримка українського спорту, надання гуманітарної допомоги і т.д.

Головний сервісний центр МВС України

головний сервісний центр МВС	Головний сервісний центр МВС об'єднує всі сервісні центри і надає велику кількість послуг, віднесених до компетенції Міністерства внутрішніх справ. Велика частина роботи ГСЦ пов'язана з обслуговування водіїв ТЗ, починаючи від видачі посвідчень водія, технічного контролю і видачу різних довідок. Цій структурі також підпорядковуються автошколи, тому водії завжди можуть звернутися до Головного сервісного центру МВС по захист своїх прав.

До загальної структури Міністерства внутрішніх справ України входять:

- апарат Міністерства внутрішніх справ України;
  - Керівництво.
  - Патронатна служба.

Патронатна служба *— це сукупність працівників державного органу, яких самостійно приймають на посади члени Кабінету Міністрів* ***України****, голови місцевих державних адміністрацій, згідно зі штатним розписом і категорією, що відповідає посаді.* До посад патронатної служби належать посади радників, помічників, уповноважених та прес-секретаря Президента України, працівників секретаріатів Голови Верховної Ради України, його Першого заступника та заступника, працівників патронатних служб Прем'єр-міністра України та інших членів Кабінету Міністрів України, помічників-консультантів народних депутатів України, помічників та наукових консультантів суддів Конституційного Суду України, помічників суддів, а також посади патронатних служб в інших державних органах.

- Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем з організованою злочинністю при РНБО України.
- Департамент організаційно-апаратної роботи.

Завдання Департаменту: Основними завданнями Департаменту є інформаційне, консультативне, експертно-аналітичне, правове, організаційне та інше забезпечення діяльності керівництва Міністерства з питань формування та контролю за реалізацією державної політики у визначених чинним законодавством сферах, а також реалізація інших повноважень, визначених законодавством України, Положенням про Міністерство внутрішніх справ України та іншими документами.

- Департамент формування політики щодо підконтрольних Міністрові органів влади та моніторингу.
- Департамент аналітичної роботи та організації управління.
- Департамент інформатизації.
- Департамент комунікації.
- Департамент юридичного забезпечення.

Завдання Департаменту: забезпечує захист прав і законних інтересів МВС, представництво інтересів Міністерства та керівництва МВС в органах державної виконавчої влади, місцевого самоврядування, прокуратури та суддівського самоврядування, нотаріату, адвокатури, на підприємствах, в установах та організаціях незалежно від форм власності та підпорядкування

- Департамент внутрішнього аудиту:

Завдання Департаменту: за дорученням керівництва МВС здійснює аналіз дотримання фінансово-господарської та бюджетної дисципліни структурними підрозділами апарату МВС, територіальними органами, закладами, установами і підприємствами, що належать до сфери управління МВС, Національною гвардією України, ЦОВВ та їх підпорядкованих установ; проводить як планові, так і позапланові перевірки, у тому числі використання коштів за видатками спеціального призначення відповідно до встановленого порядку, дотримання вимог законодавчих і нормативно-правових актів у сфері охорони державної та комерційної таємниці.

- Департамент міжнародного співробітництва та європейської інтеграції.

Завдання Департаменту: Департамент міжнародного співробітництва Міністерства внутрішніх справ України є структурним підрозділом апарату МВС, який утворено для виконання завдань і функцій, покладених на МВС, пов’язаних із здійсненням міжнародного співробітництва та участі у реалізації державної політики у сфері зовнішніх зносин. 1. Організація та координація міжнародного співробітництва МВС. 2. Координація участі МВС та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ (далі – ЦОВВ) в реалізації державної політики у сфері зовнішніх зносин. 3. Здійснення інформаційної взаємодії з іншими державними органами, правоохоронними органами іноземних держав та міжнародними організаціями. 4. Розроблення та участь у розробленні проєктів міжнародних договорів

України з питань, що належать до компетенції МВС. 5. Організація та координація виконання міжнародних договорів України структурними підрозділами апарату МВС, територіальними органами з надання сервісних послуг МВС, закладами, установами і підприємствами, що належать до сфери управління МВС, Національною гвардією України та за дорученням Міністра – ЦОВВ. 6. Забезпечення реалізації повноважень Міністра внутрішніх справ щодо ведення переговорів та підписання міжнародних договорів України. 7. Залучення міжнародної технічної допомоги та моніторинг реалізації проєктів програм міжнародної технічної допомоги структурними підрозділами апарату МВС, територіальними органами з надання сервісних послуг МВС, закладами, установами і підприємствами, що належать до сфери управління МВС, Національною гвардією України та за дорученням Міністра – ЦОВВ.

- Департамент фінансово-облікової політики:

Завдання Департаменту: Забезпечення координації роботи апарату МВС, а також Головного сервісного центру МВС, закладів, установ, що належать до сфери управління МВС, Національної гвардії України, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України (далі – бюджетні установи системи МВС), у бюджетному процесі.

- Департамент персоналу, організації освітньої та наукової діяльності.
- Департамент з питань режиму та службової діяльності:

Завдання Департаменту: Забезпечення в межах повноважень, передбачених законодавством, реалізації державної політики у сфері охорони державної таємниці, архівної роботи, технічного захисту інформації, а також організація пропускного й внутрішньооб'єктового режимів в апараті Міністерства, здійснення контролю за станом цієї роботи (методичне забезпечення пропускного й внутрішньооб'єктового режимів) в територіальних органах, закладах, установах і на підприємствах, що належать до сфери управління МВС, у Головному управлінні Національної гвардії України, а за наказом (дорученням) Міністра внутрішніх справ України – у центральних органах виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ.

- Департамент державного майна та ресурсів:

Завдання Департаменту: 1. Забезпечення здійснення МВС функції з управління об ' єктами державної власності відповідно до законодавства. 2. Організація матеріально-технічного та ресурсного забезпечення діяльності апарату МВС, територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, Національної гвардії України. 3. Управління і моніторинг закріпленого за МВС радіочастотного ресурсу України. 4. Контроль та вжиття заходів щодо забезпечення протипожежної безпеки в апараті МВС, територіальних органах, закладах, установах та підприємствах, що належать до сфери управління МВС. 5. Проведення робіт (надання послуг), пов ' язаних із забезпеченням єдності вимірювань».

- Управління документування службової діяльності.

- Управління запобігання корупції та проведення люстрації.

Завдання Департаменту: здійсненення заходів з виявлення конфлікту інтересів в апараті МВС, сприяння його врегулюванню, інформування керівника відповідного підрозділу та Національного агентства про виявлення конфлікту інтересів та заходи, що були вжиті для його врегулювання, та за дорученням Міністра внутрішніх справ у проведенні таких заходів в ЦОВВ.

- Департамент охорони здоров'я та реабілітації:

Завдання Департаменту: Управлінню прямо й безпосередньо підпорядковані Центральна санітарно-епідеміологічна станція МВС, Центральна військово-лікарська комісія МВС, Центральна поліклініка МВС, Центральний госпіталь МВС, медичні реабілітаційні центри, Лікарня відновного лікування МВС, Державна установа "Центр психіатричної допомоги та професійного психофізіологічного відбору Міністерства внутрішніх справ України", територіальні медичні об'єднання Міністерства внутрішніх справ України по областям, місту Києву (далі - ДУ ТМО).

- Управління ліцензування
- Департамент моніторингу дотримання прав людини:

Завдання Департаменту: 1. Здійснення в межах компетенції контролю за дотриманням прав людини в діяльності МВС та ЦОВВ. 2. Моніторинг, вивчення та аналіз проблемних питань, пов’язаних з порушенням прав людини в діяльності МВС і ЦОВВ, надання керівництву МВС пропозицій щодо їх розв’язання. 3. Внесення керівництву Міністерства пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правових актів МВС стосовно забезпечення прав і свобод людини відповідно до вимог міжнародних і національних нормативних актів із забезпечення прав людини та рішень Європейського суду з прав людини. 4. Забезпечення взаємодії МВС з ЦОВВ та іншими органами державної влади, міжнародними та національними неурядовими організаціями із забезпечення прав людини.

- Управління взаємодії з Національною поліцією.
- Управління взаємодії з Державною прикордонною службою України.
- Управління взаємодії з Державною службою України з надзвичайних ситуацій.
- Управління взаємодії з Державною міграційною службою України.
- Управління взаємодії з Національною гвардією України
- Управління координації діяльності авіації.
- Відділ мобілізаційної роботи та організації бронювання.

Завдання департаменту: 1) Організація заходів мобілізаційної підготовки та мобілізації і контроль за їх здійсненням структурними підрозділами апарату Міністерства, навчальними закладами, закладами охорони здоров’я, науково-дослідними установами, центрами, територіальними органами, закладами, установами і підприємствами, що належать до сфери управління МВС (далі - органи МВС). 2) Забезпечення взаємодії з ЦОВВ та НГУ з питань проведення мобілізації, задоволення потреб оборони держави та захисту її території від можливої агресії, забезпечення функціонування Міністерства, життєдіяльності

та захисту населення в особливий період та з метою підготовки їх до своєчасного і організованого переведення на функціонування в умовах особливого періоду. 3) Організація мобілізаційної підготовки в апараті Міністерства та органах МВС, а також підвищення кваліфікації працівників мобілізаційних підрозділів та працівників з питань мобілізаційної роботи. 4) Організація розроблення мобілізаційного плану МВС та відповідних оперативно-мобілізаційних документів щодо переведення органів МВС на функціонування в умовах особливого періоду. 5) Організація обліку військовозобов'язаних та їх бронювання в апараті Міністерства та контроль за обліком військовозобов'язаних в органах МВС.

- Відділ запровадження діяльності служби 112.
- Відділ впровадження реформ.
- Відділ стратегічних комунікацій та координації сектору цивільної безпеки з питань євроатлантичної інтеграції.

- Головний сервісний центр МВС України;
- навчальні заклади та науково-дослідні установи;
- заклади охорони здоров'я, підприємства, установи та організації, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ України.

МВС у 1990-2016

Основний законодавчий акт, який чітко окреслив завдання та функції органів внутрішніх справ, - Закон України «Про міліцію» ухвалений 20 грудня 1990 року. Цю дату можна вважати точкою відліку в історії української міліції, з якої розпочався процес набуття органами внутрішніх справ України рис сучасного українського правоохоронного відомства.

Подальше урегулювання правового поля діяльності органів внутрішніх справ (ОВС) пов'язане з ухваленням Основного закону – Конституції України.

Протягом багатьох років керівники держави та Міністерства працювали над удосконаленням системи МВС і приведенням її до європейських тасвітових стандартів. Зокрема, на підставі прогнозу розвитку злочинності було реорганізовано окремі підрозділи, створено нові служби, а також багатопрофільну систему підготовки кадрів для органів внутрішніх справ. З метою демілітаризації системи МВС значну частину посад в апараті Міністерства та підрозділах на місцях заміщено цивільними фахівцями. Вжито низку організаційних та практичних заходів, спрямованих на оптимізацію завдань та функцій міліції, приведення їх до європейських та світових стандартів. Так, за період державної незалежності із підпорядкування МВС України було виведено податкову міліцію, кримінально-виконавчу систему, медичні витверезники, приймальники-розподільники для соціально неблагополучних дітей, підрозділи Державної пожежної охорони, що дало можливість зосередитися на основній функції — попередженні та розкритті злочинів. Важливою складовою діяльності Міністерства внутрішніх справ України є співпраця з правоохоронними органами інших держав. З метою протистояння транснаціональній злочинності МВС активно вивчало

зарубіжний досвід, налагоджувало обмін оперативною та іншою інформацією, проводить спільні операції. Україна успішно інтегрується до системи Інтерполу, приєдналась до європейських конвенцій з питань кримінального судочинства. Працівники системи МВС України зарекомендували себе як високопрофесійні фахівці миротворчої діяльності у складі місій Організації Об'єднаних націй та ОБСЄ.

2. Реформа органів ВС 2015

З огляду на численні скандали і факти корупції в системі МВС, в українському суспільстві після Революції гідності назріла думка про необхідність реформування органів правопорядку країни.

4 квітня 2015 року Кабінет міністрів розглянув та ухвалив 4 законопроєкти щодо реформи МВС: «Про органи внутрішніх справ», «Про Національну поліцію», «Про сервісні послуги та сервісні центри Міністерства внутрішніх справ України», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху».

2 липня 2015 Верховна Рада проголосувала в другому читанні та в цілому законопроєкт 2822 «Проєкт Закону про Національну поліцію». «За» проголосували 278 народних депутатів. Цей законопроєкт визначає правові засади організації та діяльності Національної поліції України, статус поліцейських, а також порядок проходження служби в Національній поліції.

4 серпня Президент України Петро Порошенко підписав закон «Про національну поліцію», а вже 6 серпня закон був опублікований в парламентській газеті «Голос України». Закон набуває чинності через три місяці з дня, наступного після дня публікації, за винятком деяких положень. У частині про поліцейські підрозділи патрульної поліції в Києві цей закон набуває чинності з дня його публікації. У частині про поліцейські підрозділи в Одесі і Львові закон набуває чинності з 20 серпня 2015 року.

2 вересня 2015 Кабінет Міністрів України постановою створив центральний орган виконавчої влади — Національна поліція України, яка підпорядковується Міністерству внутрішніх справ України. Про це розповів Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк на засіданні Уряду, а також доручив Міністерству фінансів України невідкладно пропрацювати зміни до Закону України «Про державний бюджет» на поточний рік та проєкт закону 2016-го для забезпечення фінансування реформування правоохоронної системи, і, в першу чергу — створення Національної поліції

Після створення Національної поліції, як окремого органу, Міністерство внутрішніх справ буде виконувати функцію політичного управління, політичної координації і певною мірою господарського забезпечення цього органу. Тобто, МВС перетворюється з міністерства міліції в цивільний орган. Відбувається фактичне розділення Національної поліції і МВС.

16 вересня 2015 року прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк заявив, що Кабмін прийняв рішення про ліквідацію всіх територіальних підрозділів

МВС, і на їхньому місці будуть створені територіальні підрозділи Національної поліції.

7 листопада 2015 року набув чинності Закон України «Про Національну поліцію» і Положення про Національну поліцію, затверджене Постановою КМУ 28 жовтня 2015 р. *З цього дня міліція в Україні офіційно припинила своє існування*.

3. Основні завдання МВС України

Основними завданнями Міністерства внутрішніх справ України є:

- вирішення питань щодо державного управління у сфері внутрішніх справ;
- забезпечення нормативно-правового регулювання діяльності органів внутрішніх справ;
- організація взаємодії та визначення пріоритетів діяльності органів внутрішніх справ;
- інформування та надання роз'яснень щодо реалізації державної політики усфері внутрішніх справ;
- узагальнення практики застосування законодавства у сфері внутрішніх справ, розроблення пропозицій щодо його вдосконалення та внесення їх у встановленому порядку на розгляд Кабінету Міністрів України;
- забезпечення здійснення соціального діалогу у сфері внутрішніх справ.